EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 29.9.2026
COM(2026) 513 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD EN HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

inzake de uitvoering van Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad betreffende toezicht en controle op overbrenging van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof

vijfde verslag

{SWD(2026) 287 final}

Inhoud

1. Inleiding 2

1.1. Achtergrond 2

2. Het wettelijk kader en de uitvoering ervan 3

2.1. Uitvoering 5

2.2. Advies van het raadgevend comité 6

2.3. Bevoegde autoriteiten 6

3. Waarnemingen 7

3.1. Statistieken 7

4. Follow-up en voortdurende verbetering 11

5. Conclusie 12

1. INLEIDING

Bij Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad([1]) (hierna "de richtlijn" genoemd) wordt een communautair systeem vastgesteld voor toezicht en controle op grensoverschrijdende overbrengingen van radioactief afval en verbruikte splijtstof teneinde een adequate bescherming van de bevolking te waarborgen. Het systeem zorgt ervoor dat de lidstaten in kennis worden gesteld van overbrengingen van radioactief afval en verbruikte splijtstof naar of via hun grondgebied, waardoor zij verplicht zijn hun toestemming voor een overbrenging te geven of de redenen voor de weigering ervan te vermelden.

Alle lidstaten hebben de richtlijn omgezet en brengen sinds 25 december 2011 om de drie jaar verslag uit aan de Commissie over de uitvoering ervan, overeenkomstig artikel 20. De meest recente door de lidstaten ingediende verslagen hadden betrekking op de periode 2021-2023([2]).

Overeenkomstig artikel 20 van de richtlijn heeft de Commissie dit samenvattend verslag([3]) voor het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité opgesteld op basis van de verslagen van de lidstaten en het advies van het raadgevend comité([4]), waarin bijzondere aandacht werd besteed aan de terugzending van niet-vergunde overbrengingen en niet-aangegeven radioactief afval([5]). Dit vijfde verslag van de Commissie heeft betrekking op vergunningen voor overbrengingen van radioactief afval en verbruikte splijtstof en daarmee verband houdende kwesties van 2021 tot en met 2023, als follow-up van het vierde([6]) en derde verslag([7]). In het bijgevoegde werkdocument van de diensten van de Commissie worden de gegevens waarop de conclusies van dit verslag zijn gebaseerd, nader toegelicht.

1.1. Achtergrond

Alle lidstaten produceren radioactief afval, dat wordt gegenereerd in faciliteiten (zoals kerncentrales en onderzoeksreactoren) of door activiteiten (zoals toepassingen met

---

([1]) Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad van 20 november 2006 betreffende toezicht en controle op overbrenging van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof, PB L 337 van 5.12.2006, blz. 21.

([2]) De verslagen betreffen de periode van 26.12.2020 tot en met 25.12.2023 (vergunningen). Dit was de vijfde verslagleggingscyclus voor alle lidstaten, met uitzondering van Kroatië, waarvoor het de vierde was sinds het op 1 juli 2013 tot de EU is toegetreden.

([3]) Op grond van artikel 20, lid 2, van de richtlijn moet de Commissie een samenvattend verslag opstellen volgens de in artikel 21 bedoelde procedure.

([4]) Op grond van artikel 21 van de richtlijn werd in 2007 het raadgevend comité opgericht.

([5]) Artikel 4 van de richtlijn.

([6]) Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité inzake de uitvoering door de lidstaten van Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad betreffende toezicht en controle op overbrenging van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof, vierde verslag, COM(2023) 77 final van 16.2.2023 en SWD(2023) 43 final.

([7]) Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake de voortgang van de uitvoering van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad en een inventaris van op het grondgebied van de Gemeenschap aanwezig radioactief afval en verbruikte splijtstof en de vooruitzichten voor de toekomst, COM(2024) 197 final van 22.5.2024.

radio-isotopen in de geneeskunde, de industrie, de landbouw, in onderzoek en onderwijs).

Kerncentrales genereren voorts verbruikte splijtstof, d.w.z. nucleaire brandstof die is bestraald in en permanent verwijderd is uit een reactorkern. Verbruikte splijtstof kan worden gebruikt als grondstof die kan worden opgewerkt, of, zonder verder gepland gebruik, voor eindberging als radioactief afval kan zijn bestemd.

Kernenergie was goed voor 22,8 % van de elektriciteitsopwekking in de EU in 2023([8]), het laatste jaar van de verslagleggingsperiode, met 101 kernreactoren in bedrijf in twaalf lidstaten([9]). De bruto-elektriciteitsopwekking door kerncentrales in de EU bedroeg 619,6 TWh in 2023, een stijging van 1,7 % ten opzichte van 2022.

In afwachting van hun (her)verwerking of berging moeten verbruikte splijtstof en radioactief afval veilig worden opgeslagen. Dit kan inhouden dat deze materialen worden overgebracht (d.w.z. verplaatst) van de locaties waar zij zijn gegenereerd of beheerd. Deze praktijken komen in de meeste lidstaten voor, ongeacht de omvang van hun nucleaire programma's. De overbrengingen vinden voornamelijk plaats over de weg, per spoor of over zee, of, in beperktere mate, door de lucht.

De in- en uitvoer van radioactief afval en verbruikte splijtstof, en de doorvoer ervan door een of meer lidstaten, zijn ook gangbare praktijken in de EU.

2. HET WETTELIJK KADER EN DE UITVOERING ERVAN

Veilig en verantwoord beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstof, met inbegrip van de overbrenging van deze materialen binnen en buiten het grondgebied van de lidstaten, is een wettelijke verplichting die gebaseerd is op het internationaal recht en het recht van Euratom.

Op internationaal niveau is het belangrijkste referentiepunt het Gezamenlijk Verdrag inzake de veiligheid van het beheer van verbruikte splijtstof en inzake de veiligheid van het beheer van radioactief afval (hierna "het Gezamenlijk Verdrag" genoemd([10]). Het Gezamenlijk Verdrag streeft onder meer naar de waarborging van de veiligheid van grensoverschrijdende overbrengingen (in-, uit- en doorvoer) van verbruikte splijtstof en radioactief afval. Elke verdragsluitende partij die betrokken is bij een grensoverschrijdende overbrenging moet daarom maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het Gezamenlijk Verdrag en andere bindende internationale instrumenten

([8]) "Slight increase in nuclear power production in 2023" — Nieuwsartikelen — Eurostat.

([9]) België, Bulgarije, Finland, Frankrijk, Hongarije, (Kroatië), Nederland, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië en Zweden.

([10]) Het Gezamenlijk Verdrag is op 18 juni 2001 in werking getreden. Het is van toepassing op het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval van niet-militaire kernreactoren en toepassingen en op het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval in het kader van militaire of defensieprogramma's, indien dergelijke materialen permanent binnen de werkingssfeer van een civiel programma worden gebracht en in het kader hiervan worden beheerd, of wanneer zij door de verdragsluitende partij zijn aangemerkt als verbruikte splijtstof of radioactief afval met het oog op de toepassing van dat verdrag. Het Gezamenlijk Verdrag is ook van toepassing op geplande en gecontroleerde lozing in het milieu van vloeibare of gasvormige radioactieve materialen vanuit gereguleerde nucleaire installaties.

worden nageleefd([11]). Naast de Euratom-Gemeenschap zijn al haar 27 lidstaten partij bij het Gezamenlijk Verdrag([12]), waaruit blijkt dat zij vastbesloten zijn een hoog niveau van veiligheid te waarborgen, van productie tot berging, voor verbruikte splijtstof en radioactief afval.

Op EU-niveau zorgt een alomvattend rechtskader ervoor dat werknemers en het grote publiek worden beschermd tegen risico's voor hun gezondheid als gevolg van ioniserende straling van verbruikte splijtstof en radioactief afval, ook tijdens overbrengingen. Het kader bestaat momenteel uit de richtlijn in aanvulling op Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad ("de basisnormenrichtlijn")([13]) en Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad ("de richtlijn radioactief afval")([14]), die beide van invloed zijn op het toepassingsgebied van de richtlijn.

De richtlijn maakt deel uit van de Euratom-regels inzake nucleaire veiligheid en stralingsbescherming en heeft specifiek betrekking op vergunningen en andere procedurele aspecten van grensoverschrijdende overbrengingen van radioactief afval en verbruikte splijtstof afkomstig van civiele faciliteiten en activiteiten. De algemene doelstelling ervan is het versterken van het toezicht en de controle op de overbrenging van verbruikte splijtstof en radioactief afval om bescherming te bieden tegen het risico van blootstelling aan ioniserende straling.

De richtlijn is van toepassing in gevallen waarin:

- het land van herkomst of bestemming van de verbruikte splijtstof of het radioactief afval, of een land van doorvoer, een lidstaat van de Gemeenschap is; en
- de hoeveelheden en de concentratie van de verbruikte splijtstof of het radioactief afval bij een overbrenging (in de richtlijn ook wel zending genoemd) de in de basisnormen vastgestelde waarden overschrijden.

Wanneer een overbrenging niet kan worden uitgevoerd of als niet is voldaan aan de voorwaarden voor overbrenging overeenkomstig de richtlijn, moeten de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst erop toezien dat het overgebrachte materiaal door de houder ervan wordt teruggenomen([15]), tenzij een andere veilige regeling kan worden getroffen. De bevoegde autoriteiten zien er ook op toe dat de persoon die verantwoordelijk is voor de overbrenging daar waar nodig corrigerende

([11]) Artikel 27 van het Gezamenlijk Verdrag.

([12]) Er zijn momenteel 93 partijen bij het Gezamenlijk Verdrag (5 maart 2026) (https://www.iaea.org/sites/default/files/22/06/jointconv_status.pdf).

([13]) Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom, PB L 13 van 17.1.2014, blz. 1.

([14]) Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van 19 juli 2011 tot vaststelling van een communautair kader voor een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, PB L 199 van 2.8.2011, blz. 48.

([15]) "Houder": iedere natuurlijke of rechtspersoon die vóór de overbrenging van radioactief afval of verbruikte splijtstof krachtens het toepasselijke nationale recht verantwoordelijk is voor dergelijk materiaal en de uitvoering van deze overbrenging naar een ontvanger (artikel 5, lid 9, van de richtlijn).

veiligheidsmaatregelen neemt. De houder is aansprakelijk voor alle kosten in gevallen waarbij de overbrenging niet kan of mag worden uitgevoerd([16]).

De eventuele weigering om de overbrenging van verbruikte splijtstof en radioactief afval te vergunnen, moet worden gerechtvaardigd aan de hand van de in de richtlijn vastgestelde criteria. Een weigering mag evenmin willekeurig geschieden en moet gebaseerd zijn op het toepasselijke nationale, communautaire of internationale recht. Het besluit van een lidstaat om een overbrenging toe te staan of te weigeren, moet in overeenstemming zijn met de bepalingen in het Gezamenlijk Verdrag en de richtlijn([17]), die de uitvoer verbieden van radioactief afval of verbruikte splijtstof naar een bestemming ten zuiden van 60° zuiderbreedte, naar een land in Afrika, het Caribische gebied of de Stille Oceaan, of naar een derde land dat niet beschikt over de middelen om het radioactieve afval of de verbruikte splijtstof veilig te beheren.

De lidstaten moeten niet alleen om de drie jaar verslag uitbrengen aan de Commissie, maar ook de Commissie en het raadgevend comité jaarlijks in kennis stellen van niet-toegestane overbrengingen naar derde landen([18]). Zij moeten de Commissie ook de contactgegevens van hun bevoegde autoriteit of autoriteiten verstrekken, samen met alle informatie die nodig is om snel met hen te communiceren([19]).

2.1. Uitvoering

De richtlijn vereist het gebruik van een uniform document([20]) voor alle overbrengingen die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn vallen; dit omvat invoer, uitvoer en doorvoer tussen lidstaten en overbrengingen van en naar derde landen. Bij beschikking van de Commissie([21]) is een uniform document opgesteld, dat vervolgens is gewijzigd([22]). Het bevat formulieren voor de volgende doeleinden:

- aanvraag van een vergunning voor het overbrengen van verbruikte splijtstof of radioactief afval (deel B-1 of A-1);
- bevestiging van ontvangst van de aanvraag – verzoek om ontbrekende informatie over de verbruikte splijtstof of het radioactief afval (deel B-2 of A-2);
- toestemming voor of weigering van de overbrenging van verbruikte splijtstof of radioactief afval door de betrokken bevoegde autoriteiten (deel B-3 of A-3);
- vergunning voor de overbrenging van verbruikte splijtstof of radioactief afval (deel B-4a of A-4a);

([16]) Artikel 12 van de richtlijn.
([17]) Artikel 16 van de richtlijn.
([18]) Artikel 16, lid 1, punt c), van de richtlijn.
([19]) Artikel 18 van de richtlijn.
([20]) Overeenkomstig artikel 17 van de richtlijn.
([21]) Beschikking van de Commissie van 5 maart 2008 tot vaststelling van het in Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad bedoelde uniforme document voor toezicht en controle op de overbrenging van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof (Kennisgeving geschied onder nummer C(2008) 793), (2008/312/Euratom), PB L 107 van 17.4.2008, blz. 32.
([22]) Rectificatie van Beschikking 2008/312/Euratom van de Commissie van 5 maart 2008 tot vaststelling van het in Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad bedoelde uniforme document voor toezicht en controle op de overbrenging van radioactieve afvalstoffen en verbruikte splijtstof, PB L 343 van 23.12.2011, blz. 149.

- weigering van de overbrenging van verbruikte splijtstof of radioactief afval (deel B-4b of A-4b);
- beschrijving van de zending verbruikte splijtstof of radioactief afval en lijst van colli (deel B-5 of A-5);
- bevestiging van ontvangst van de verbruikte splijtstof en/of het radioactief afval (deel B-6 of A-6).

Wanneer dergelijke materialen bestemd zijn om voor berging naar derde landen te worden overgebracht, zijn de lidstaten overeenkomstig artikel 4, lid 4, van de richtlijn radioactief afval ook verplicht de criteria voor overbrenging toe te passen die de Commissie in een aanbeveling([23]) overeenkomstig artikel 16, lid 2, van de richtlijn heeft vastgesteld. Eén lidstaat heeft in de verslagleggingsperiode de toelating op basis van deze vereiste geweigerd (zie deel 3).

Er werden geen grote problemen met het gebruik van het uniforme document gemeld. Eén lidstaat stelde echter voor dat het document het overbrengingsnummer/de overbrengingsnummers van eerdere overbrengingen zou bevatten om kruisverwijzingen mogelijk te maken tussen terugzendingen en eerdere vergunningen/toestemmingen. Dit zou het algemene toezicht vergemakkelijken.

De Commissie merkte op dat er ruimte is voor verdere verbetering en harmonisatie van de wijze waarop uniforme documenten worden beheerd, een kwestie die ook door een lidstaat aan de orde is gesteld. Een manier om de uitwisseling van informatie in het algemeen en van uniforme documenten in het bijzonder te verbeteren, zou de ontwikkeling van een specifiek daartoe bestemd elektronisch instrument kunnen zijn.

2.2. Advies van het raadgevend comité

Het raadgevend comité heeft het ontwerpverslag en het werkdocument van de diensten van de Commissie besproken tijdens zijn 13e vergadering in Luxemburg op 29 september 2025. De vergadering werd afgesloten met een positief advies.

2.3. Bevoegde autoriteiten

Overeenkomstig artikel 18 in samenhang met artikel 5, lid 13, van de richtlijn([24]), hebben alle lidstaten vanaf januari 2025 informatie verstrekt over hun bevoegde autoriteiten. De lijst van bevoegde autoriteiten is bij het werkdocument van de diensten van de Commissie gevoegd.

([23]) Aanbeveling van de Commissie 4 december 2008 betreffende criteria voor de uitvoer van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof naar derde landen (Kennisgeving geschied onder nummer C(2008) 7570) (2008/956/Euratom).

([24]) In artikel 5, lid 13, van de richtlijn worden de “bevoegde autoriteiten” gedefinieerd als “alle autoriteiten die krachtens de respectieve wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van het land van herkomst, doorvoer of bestemming gemachtigd zijn uitvoering te geven aan het toezichts- en controlesysteem voor overbrengingen van radioactief afval of verbruikte splijtstof”. Op grond van artikel 18, lid 2, van de richtlijn moeten de lidstaten de Commissie regelmatig in kennis stellen van elke wijziging van de naam of namen en het adres of de adressen van de bevoegde autoriteit of autoriteiten.

3. WAARNEMINGEN

De Commissie merkte op dat de lidstaten in de huidige verslagleggingscyclus geen niet-uitgevoerde grensoverschrijdende overbrengingen van radioactief afval of verbruikte splijtstof hebben gemeld.

Op basis van het feit dat er geen problemen waren gemeld die onder artikel 4 "Terugzending naar aanleiding van niet vergunde overbrenging en niet aangegeven radioactief afval", artikel 12 "Niet-uitgevoerde overbrenging" of artikel 16, lid 1, punt c) "Verboden uitvoer" konden vallen, concludeerde zij dat er tijdens de verslagleggingsperiode geen niet-toegestane overbrengingen in de EU hadden plaatsgevonden.

Er waren twee gevallen waarin toestemming werd geweigerd.

- Eén lidstaat meldde dat hij een aanvraag voor een vergunning voor de verwijdering van radioactief afval (verontreinigde grond) in het Verenigd Koninkrijk had afgewezen. De aanvraag werd afgewezen na afwijzing door de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk.

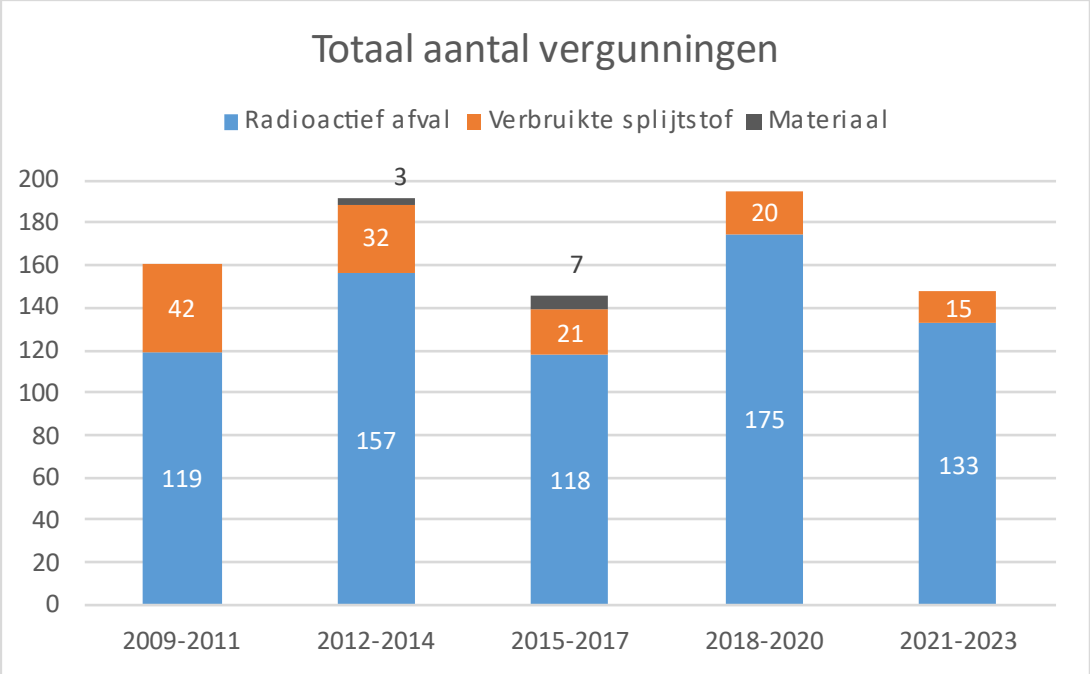
- Eén lidstaat meldde dat hij een aanvraag op verzoek van de ontvanger had afgewezen. De ontvanger had materialen ontvangen met hogere radioactiviteitsniveaus dan de houder eerder had aangegeven en wenste de oorzaak van deze discrepantie te onderzoeken alvorens meer radioactief afval van dezelfde houder in te voeren.

De volgende tien lidstaten hebben in de verslagleggingsperiode geen vergunningen voor de overbrenging van radioactief afval op hun grondgebied gemeld: Cyprus, Estland, Griekenland, Ierland, Kroatië, Letland, Litouwen, Malta, Polen en Portugal. Drie van hen — Cyprus, Kroatië en Malta — hebben sinds 2009, d.w.z. sinds de inwerkingtreding van de verslagleggingsverplichtingen uit hoofde van de richtlijn, geen overbrengingsvergunningen gemeld.

Het bij dit verslag gevoegde werkdocument van de diensten van de Commissie bevat meer gedetailleerde informatie over grensoverschrijdende overbrengingen van radioactief afval en verbruikte splijtstof in de EU tijdens de huidige verslagleggingsperiode.

3.1. Statistieken

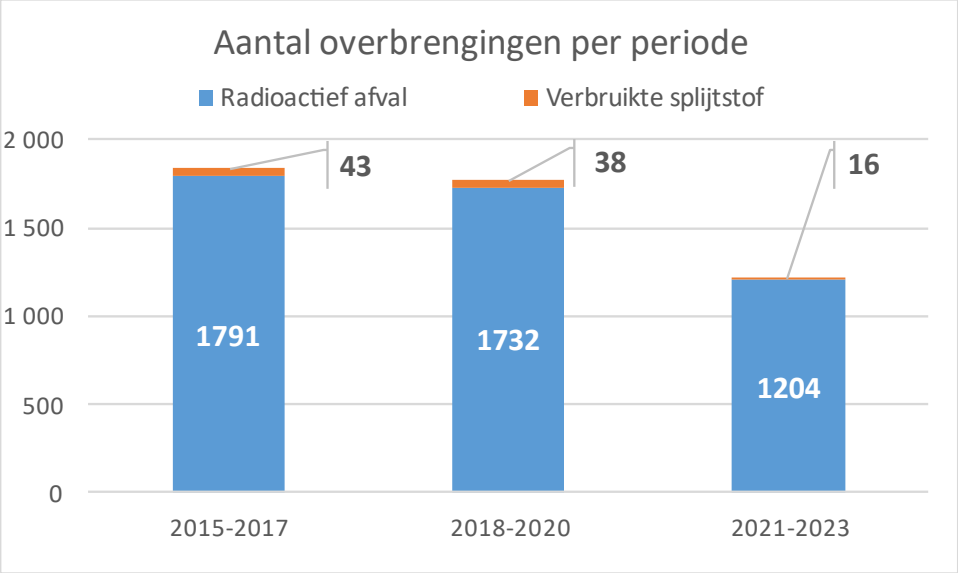
Dit deel bevat een statistisch overzicht van vergunningen en overbrengingen.

Figuur 1. Totaal aantal vergunningen

De 148 vergunningen die door 17 lidstaten gedurende de periode 2021-2023 zijn gemeld, hebben betrekking op 1 220 vergunde overbrengingen. Een vergunning heeft gewoonlijk betrekking op meerdere overbrengingen en kan ook na de verslagleggingsperiode geldig blijven.

Het aantal gerapporteerde vergunningen was lager dan in de voorgaande periode en een van de laagste sinds het begin van de verslaglegging uit hoofde van de richtlijn in 2009 (figuur 1). Het aantal overbrengingen daalde ook ten opzichte van de vorige verslagleggingscyclus (figuur 2). De terugtrekking van het VK uit de EU verklaart deze trend deels.

Figuur 2. Aantal vergunde overbrengingen

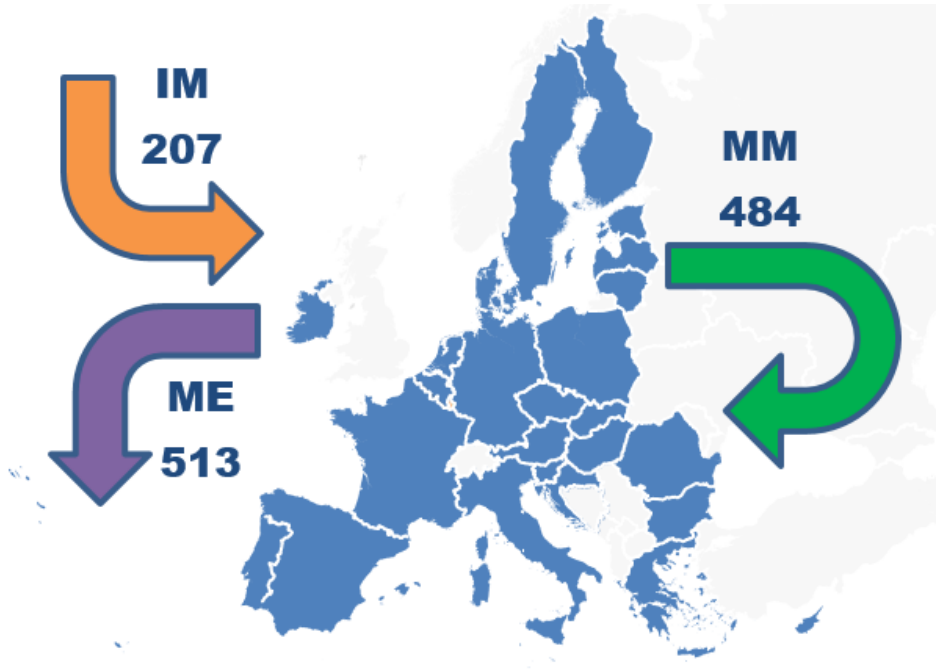
Vergunde overbrengingen kunnen worden uitgesplitst naar radioactief afval, goed voor 99 % (1 204 overbrengingen) en verbruikte splijtstof, goed voor 1 % (16 overbrengingen).

In voorgaande verslagleggingsperioden hadden de meeste vergunningen en overbrengingen betrekking op intracommunautair verkeer. In de periode 2021-2023 veranderde dit, voornamelijk als gevolg van het vertrek van het VK uit de EU, waardoor talrijke intracommunautaire overbrengingen invoer/uitvoer werden. In totaal was 40 % van de vergunde overbrengingen van intracommunautaire aard (MM), had 10 % betrekking op uitvoer (ME) en had 50 % betrekking op invoer (IM).

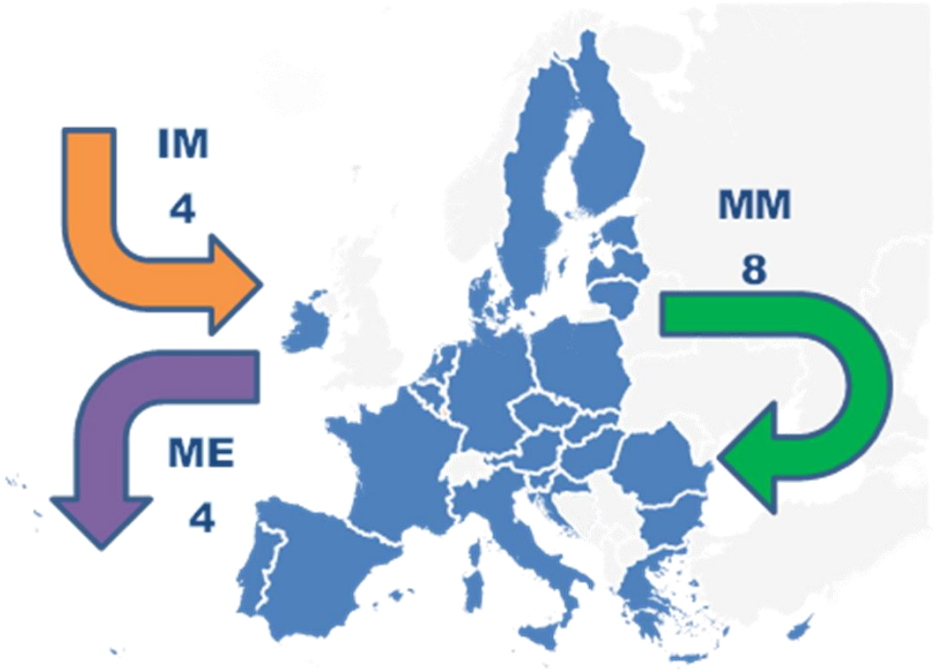
De statistieken wijzen uit dat 80 % van alle intracommunautaire overbrengingen van radioactief afval afkomstig was uit de nucleaire industrie en 20 % uit niet-nucleaire activiteiten (zoals geneeskunde of onderzoek).

De belangrijkste doeleinden van de overbrengingen waren de verwerking van radioactief afval (zoals behandeling om het volume te verminderen of conditionering) in speciale faciliteiten en de terugzending van verwerkt radioactief afval of verbruikte splijtstof naar het land van herkomst. België, Duitsland en Zweden gaven het hoogste aantal vergunningen af, als land van herkomst én als land van bestemming.

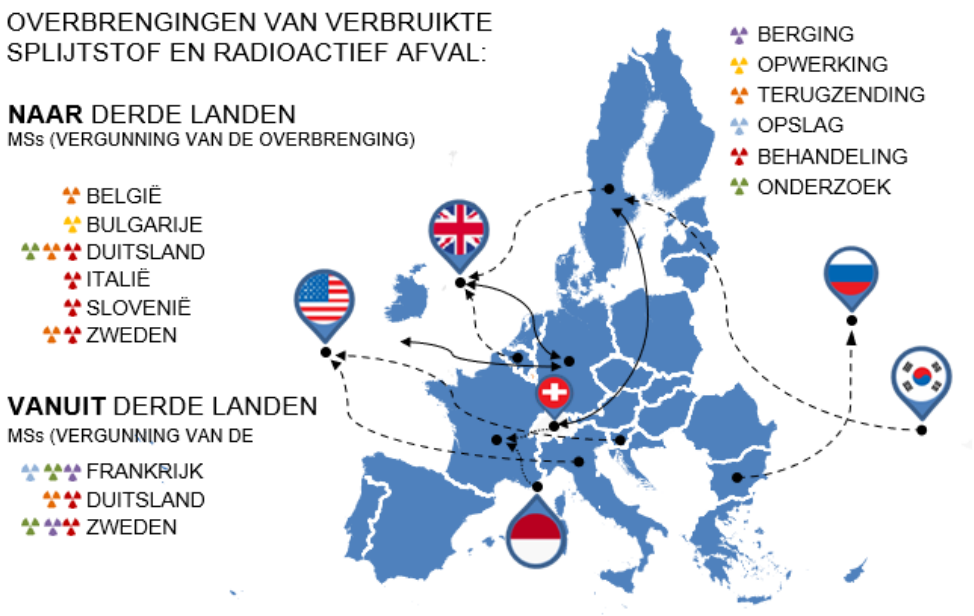
Verplaatsingen van verbruikte splijtstof of fragmenten van verbruikte splijtstof waren voornamelijk bedoeld voor opwerking, wetenschappelijk onderzoek of onderzoek na bestraling.

Figuur 3. Aantal vergunde overbrengingen van radioactief afval: intracommunautair (MM), uitvoer (ME), invoer (IM)

Figuur 4. Aantal vergunde overbrengingen van verbruikte splijtstof: intracommunautair (MM), uitvoer (ME), invoer (IM)

Figuur 5. Extracommunautaire overbrengingen 2021-2023

Drie lidstaten hebben in de periode 2021-2023 acht vergunningen afgegeven voor de invoer van maximaal 607 overbrengingen van radioactief afval uit derde landen. Deze invoer had betrekking op de behandeling, de terugzending na de behandeling en de verwijdering van radioactief afval van de niet-nucleaire energie-industrie. Twee lidstaten hebben vier vergunningen afgegeven voor de invoer van verbruikte splijtstof, voornamelijk voor onderzoek na bestraling.

Vijf lidstaten hebben in totaal 15 vergunningen afgegeven voor de uitvoer van 113 overbrengingen van radioactief afval van de Gemeenschap naar derde landen. Deze uitvoer had betrekking op onderzoek, behandeling en terugzending na behandeling/opwerking; geen daarvan was bestemd voor eindberging in een derde land. Twee lidstaten verleenden in totaal drie uitvoervergunningen voor vier overbrengingen van verbruikte splijtstof naar een derde land. Deze uitvoer was bestemd voor opwerking, terugkeer naar de eigenaar na (her)conditionering en onderzoek na bestraling.

Tijdens de verslagleggingsperiode 2021-2023 is geen doorvoer van buiten de Gemeenschap met een derde land als eindbestemming vergund.

4. FOLLOW-UP EN VOORTDURENDE VERBETERING

In eerdere verslagen van de Commissie over de uitvoering van de richtlijn werd gewezen op de noodzaak van meer samenhang tussen het uniforme document en het verslagleggingsmodel. Op basis van een voorstel van een lidstaat heeft de Commissie een herziening van het verslagleggingsmodel voorgesteld overeenkomstig artikel 17, lid 2, en artikel 21 van de richtlijn, zodat het nu informatie over

vergunningregistratienummers en verwijzingen naar oorspronkelijke overbrengingen bevat. Het uniforme document werd vervolgens bijgewerkt overeenkomstig het verslagleggingsmodel. Als gevolg daarvan zullen de lidstaten terugzendingen kunnen koppelen aan eerdere overbrengingen. Daarnaast heeft de Commissie op voorstel van twee lidstaten een bewerkbare gedigitaliseerde versie van het uniforme document uitgegeven.

Deze wijzigingen hebben de kruisverwijzingen tussen onderling verbonden overbrengingen verbeterd en de verslaglegging vergemakkelijkt.

Tijdens de verslagleggingscyclus is vastgesteld dat er behoefte is aan betere communicatie en een meer geharmoniseerde manier om uniforme documenten te beheren. Het ontbreken van een formele procedure voor de uitwisseling van informatie zou een belemmering kunnen vormen voor een deugdelijk toezicht op het vergunningsproces, en tot inconsistenties in de verslaglegging kunnen leiden. Er zijn bijvoorbeeld gevallen geweest waarin doorvoerlanden toestemming gaven voor een vergunning die nog niet was verleend of die niet langer geldig was omdat zij niet op de hoogte waren gebracht van de datum van afgifte of annulering, wat heeft geleid tot inconsistente verslaglegging. Als oplossing is voorgesteld een elektronisch instrument te ontwikkelen voor de uitwisseling van uniforme documenten tussen de lidstaten.

De Commissie erkent dat de communicatie tussen de lidstaten moet worden verbeterd en dat de doorvoerlanden beter op de hoogte moeten worden gehouden van de doorvoerprocedures.

5. CONCLUSIE

De richtlijn is correct omgezet. Door het gebruik van het uniforme document is gewaarborgd dat alle grensoverschrijdende overbrengingen van radioactief afval en verbruikte splijtstof in de Gemeenschap plaatsvonden met voorafgaande toestemming van de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, met inbegrip van de doorvoerlanden. Tijdens de driejarige verslagleggingsperiode heeft de Commissie regelmatig informatie over vergunde overbrengingen ontvangen van alle lidstaten. Hierdoor werd gezorgd voor toezicht en controle op de overbrenging van radioactieve afvalstoffen en verbruikte splijtstof in de hele Gemeenschap. Hoewel het gebruik van het verslagleggingsmodel niet verplicht was, hielp het de gegevensverzameling te stroomlijnen en het risico op verkeerde interpretatie tot een minimum te beperken. Voortzetting van het gebruik ervan wordt daarom ten zeerste aanbevolen.

In het algemeen concludeert de Commissie dat het huidige Euratom-rechtskader, dat bestaat uit de richtlijn, de basisnormenrichtlijn en de richtlijn radioactief afval, de hoogste veiligheidsniveaus waarborgt bij grensoverschrijdende overbrengingen van radioactief materiaal in de Gemeenschap, waardoor de risico’s van ioniserende straling tot een minimum beperkt blijven. Niettemin merkt de Commissie op dat mogelijke verschillen tussen de lidstaten in de definitie van radioactief afval aanleiding kunnen geven tot een aantal problemen in de informatie- en vergunningsprocedure.

In haar vorige verslag over de uitvoering van de richtlijn radioactief afval([25]) heeft de Commissie haar voornemen kenbaar gemaakt om een evaluatie van die richtlijn uit te voeren. Na 18 jaar uitvoering van de richtlijn is de Commissie ook voornemens de richtlijn in samenhang met de richtlijn radioactief afval te evalueren. Dit zou het mogelijk maken de vereenvoudigingsmaatregelen in het kader van de twee richtlijnen te vereenvoudigen en te stroomlijnen.

([25]) Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake de voortgang van de uitvoering van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad en een inventaris van op het grondgebied van de Gemeenschap aanwezig radioactief afval en verbruikte splijtstof en de vooruitzichten voor de toekomst, COM(2024) 197 final van 22.5.2024.